

**MURAT
YAYINLARI**

**KAMU PERSONEL SEÇME SINAVI
A GRUBU VE ÖĞRETMENLİK
ALAN BİLGİSİ TESTİ**

HUKUK • İKTİSAT • MALİYE

**DENEME TG-8
ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI**

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkezimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

ÇÖZÜMLER

• HUKUK ÇÖZÜMLER •

1. **C** 1982 Anayasası'na göre kanunların şekil bakımından denetimi için normun Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak 10 gün içinde Cumhurbaşkanı ya da TBMM üye tamsayısının en az beşte biri oranındaki üye (120 milletvekili) Anayasa Mahkemesinde iptal davası açabilir.
2. **B** 1961 Anayasası'nda yapılan 1971 yılı değişiklikleri şunlardır: Bakanlar Kuruluna ilk defa KHK çıkarma yetkisi tanınmıştır. Bakanlar Kurulu, vergi, resim ve harçların muafiyet ve istisnaları ile oran ve sınırlarına ilişkin hükümlerde değişiklik yapmaya yetkili kılınmıştır. Üniversitelerin özerkliği azaltılmış, TRT'nin özerkliği kaldırılmıştır. Anayasa Mahkemesinin anayasa değişikliklerini sadece şekil bakımından denetleyebileceği hükmü getirilmiştir. Askeri yargı sivil yargı aleyhine genişletilerek, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi kurulmuştur. (AYİM 2017 değişikliği sonrasında ilga edilmiştir.) Devlet Güvenlik Mahkemeleri kurulmuştur. (1973 yılında Anayasaya giren DGM'ler, 2004 yılı değişikliği ile kaldırılmıştır.) Tüm temel hak ve özgürlüklere uygulanabilecek genel sınırlama hükmü getirilmiştir. (Temel hak ve hürriyetlerin keyfi şekilde sınırlandırılmasının önünü açan "genel sınırlama" hükmü 1982 Anayasası'nda da yer almış, ancak 2001 yılında Anayasadan çıkarılmıştır) İlk defa temel hak ve hürriyetlerin kötüye kullanılması hükmü düzenlenmiştir. Devlet memurlarının sendika kurma hakkı kaldırılmış, öğretim üyelerinin siyasi partilere üye olabilmeleri yasaklanmıştır. Siyasi partilere hazine yardımı yapılması hükmü anayasaya girmiştir.
3. **E** 1982 Anayasası'na göre görevde olsa da olmasa da Cumhurbaşkanı yardımcılarını hakkında görevleriyle ilgili suç işledikleri iddiasıyla en az 301 milletvekili tarafından verilecek önerge ile meclis soruşturması istenebilir. TBMM bu önergeyi 1 ay içinde görüşür ve gizli oylama usulü ile en az 360 milletvekili (3/5) kararıyla Cumhurbaşkanı yardımcılarını hakkında meclis soruşturması açılmasına karar verebilir.
4. **C** 1982 Anayasası'na göre yüz kızartıcı bir suçtan hüküm giymiş ve genel afftan yararlanmış bir kimse affa uğrasa bile milletvekili seçilemez. Milletvekili seçilebilmek için Türk vatandaşı olmak (Çifte vatandaşlık milletvekili seçilmeye engel değildir.) 18 yaşını doldurmuş olmak, en az ilkokul mezunu olmak, askerlikle ilişkisi bulunmamak, kısıtlı olmamak, kamu hizmetlerinden yasaklı olmamak, taksirli suçlar hariç toplam 1 yıl veya daha fazla hapis cezası almamak (Genel affa uğrarsa milletvekili seçilebilir.) zimmet, rüşvet, irtikap, ihtilas, dolandırıcılık, dolanlı iflas, inancı kötüye kullanma, hırsızlık, sahtecilik gibi yüz kızartıcı suçlardan hüküm giymemiş olmak (Genel affa uğrasa da milletvekili seçilemez.) kaçakçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırmak, devlet sırlarını açığa vurma gibi suçlardan hüküm giymemiş olmak. (Genel affa uğrasa da milletvekili seçilemez. Burada sürede önemli değildir.) terör eylemlerine katılma ve bu gibi eylemleri tahrik ve teşvik gibi suçlardan hüküm giymemiş olmak. (Genel affa uğrasa da milletvekili seçilemez)

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

5. **B** İdarenin hukuka uygunluğunun, düzenli ve verimli şekilde yürütülmesinin ve geliştirilmesinin sağlanması amacıyla; kamuya yararlı derneklerde, vakıflarda, kooperatiflerde, birliklerde ve bu kurum ve kuruluşların her türlü ortaklık ve iştiraklerinde, her türlü idari soruşturma, inceleme, araştırma ve denetlemeleri yapma yetkisi Devlet Denetleme Kurulu'na aittir. Yanıt, B seçeneği
6. **E** İdarenin olağanüstü durumlarda, rayiç bedel karşılığında özel hukuk kişilerine ait taşınırın mülkiyetini ve/veya kullanma hakkını, taşınmazların ise sadece kullanma hakkını elde etmesi ve yine gerçek kişilere bedensel yükümlülükler getirmesi istimval kapsamında kabul edilmektedir. 1982 Anayasası'nın 119. maddesinde, olağanüstü halde vatandaşlar için getirilecek para, mal ve çalışma yükümlülüklerinin Anayasa'nın 15. maddesine uygun bir şekilde kanunla düzenleneceği belirtilmiştir. İstimval işlemine karşı yargı yolunun kapalı olmadığına dikkat edilmelidir. Genellikle olağanüstü dönemde kullanılan bir yetki olduğu için yargı yolunun da kapalı olabileceği algısı oluşmaktadır. Yanıt, E seçeneği
7. **D** İdari organlar yasa ile kendilerine tanınan yetkileri ancak idari eylem veya işlemin kamu yararı içermesi halinde kullanabilirler. Bu amaç, tüm idari işlem ve eylemlerin temel ve ortak gayesini oluşturur. Dolayısıyla, idari yetkilerin kullanıldığı işlem ve eylemlerde kamu yararı genel amaçtır. Buna karşın idari işlemler salt kamu yararına yönelmenin dışında, kanunlarda belirtilen özel amaçları da yerine getirerek nihai amaç olan kamu yararını yerine getirebilirler. Özel amaçlar, idarenin teşkilat kanunlarında açıkça belirtilmektedir. Bu amaçlara örnek vermek gerekirse; kamu düzeni, genel ahlak, genel sağlık, genel asayiş, milli güvenlik, eğitim, sosyal dayanışma, vs. birer kamu yararının özel kategorisi olarak belirtilebilir. Amaç unsurunda ortaya çıkan sakatlık ise yetki saptırması ile sakatlanır. Yanıt, D seçeneği
8. **E** Belediyeler ayrı tüzel kişiliğe sahip kuruluşlardır. Bir kuruluşun kamu tüzel kişiliğine sahip olması üzerinde idari açıdan vesayet denetimi olduğunu gösterir. Vesayet yetkisi ise kural olarak yerine geçip işlem yapma, değiştirme, yerindelik denetimi yapma emir ve talimat verme gibi yetkileri içermez. Ancak kanunla bu yetkiler vesayet makamlarına tanınabilir. Büyükşehir Belediye Kanunu'nda imar konusunda eksikliklerin süresi içinde giderilmesi halinde büyükşehir belediyesine eksikliği giderme yetkisi tanımaktadır. Yine şunu unutmamak gerekir vesayet yetkisi istisnai bir yetkidir. Bu nedenle nasıl ve hangi durumlarda kullanılacağı kanunla açıkça düzenlenmesi gerekmektedir. Bu açıklamalar ışığında soruya baktığımızda bu yetkinin vesayet denetiminin sonucu olduğunu görmekteyiz. Yanıt, E seçeneği
9. **A** Danıştay Kanunu'na göre, her dairede bir başkan ile yeteri kadar üye bulunur. Heyetler bir başkan ve dört üyenin katılmasıyla toplanır, salt çoğunluk ile karar verir. Üye sayısının yeterli olması halinde birden fazla heyet oluşturulabilir. Bu durumda, oluşturulan diğer heyetlere, heyette yer alan en kıdemli üye başkanlık eder. Müzakereler gizli yapılıdır. Dairelerde yeteri kadar tetkik hakimi bulunur. Her dairede, ayrıca bir yazı işleri müdürünün yönetimi altında bir kalem bulunur. Kalem, yazı ve tebliğ işlerini yürütür. Dairelerde üye sayısının sabit olmadığına dikkat edilmelidir. Dava daireleri arasındaki iş bölümü başkanlık kurulu tarafından yapılır. Daireler arasındaki uyuşmazlığı ise başkanlar kurulu karara bağlar. Daireler ilk derece sıfatıyla Danıştay'da görülen davaları karara bağlarken aynı zamanda idare, vergi ve bölge idare mahkemelerinin temyiz yolu açık kararlarını da karara bağlar. Dairelerin bir diğer görevi ise farklı yarı çevresinde bulunan idare mahkemeleri veya vergi mahkemeleri arasındaki görev ve yetkiye ilişkin uyuşmazlığı karara bağlamak ve bağlantılı davalarda merci tayini yapmaktır. Yanıt, A seçeneği
10. **D** İdari Yargılama Usul Kanunu'nun 20/B maddesine göre Millî Eğitim Bakanlığı veya ÖSYM tarafından yapılan merkezi ve ortak sınavlarda ilk inceleme süresi 7 gündür.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

11. D Çözüm: Türk Ceza Kanunu'nun 61. maddesine göre ceza şöyle belirlenmektedir; Hâkim, somut olayda;

- Suçun işleniş biçimini
- Suçun işlenmesinde kullanılan araçları,
- Suçun işlendiği zaman ve yeri,
- Suçun konusunun önem ve değerini,
- Meydana gelen zarar veya tehlikenin ağırlığını,
- Failin kast veya taksire dayalı kusurunun ağırlığını,
- Failin güttüğü amaç ve saiki göz önünde bulundurularak, işlenen suçun kanuni tanımında ön görülen cezanın alt ve üst sınırı arasında temel cezayı belirler.

Suçun olası kastla ya da bilinçli taksirle işlenmesi nedeniyle indirim veya artırım, birinci fıkrâ hükmüne göre belirlenen ceza üzerinden yapılır. Yukarıda belirlenen unsurlar suçun unsurunu oluşturduğu hallerde, bunlar temel cezanın belirlenmesinde ayrıca göz önünde bulundurulmaz. Bir suçun temel şekline nazaran daha ağır veya daha az cezayı gerektiren birden fazla nitelikli hallerin gerçekleşmesi durumunda; temel cezada önce artırma sonra indirme yapılır.

Belirlenen ceza üzerinden sırasıyla teşebbüs, iştirak, zincirleme suç, haksız tahrik, yaş küçüklüğü, akıl hastalığı ve cezada indirim yapılmasını gerektiren şahsi sebeplere ilişkin hükümler ile takdiri indirim nedenleri uygulanarak sonuç ceza belirlenir. Hapis cezasının süresi gün, ay ve yıl hesabıyla belirlenir. Bir gün, yirmi dört saat; bir ay, otuz gündür. Yıl, resmi takvime göre hesap edilir. Hapis cezası için bir günün, adli para cezası için bir Türk Lirasının artakanı hesaba katılmaz ve bu cezalar infaz edilmez.

Sürelî hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı belirlenen sonuç ceza, otuz yıldan fazla olamaz. Adli para cezasının seçimlerlik ceza olarak öngörüldüğü suçlarda bu cezaya ilişkin gün biriminin alt sınırı, o suç tanımındaki hapis cezasının alt sınırından az; üst sınırı da, hapis cezasının üst sınırından fazla olamaz. Kanunda açıkça yazılmış olmadıkça cezalar ne artırılabilir, ne eksiltilebilir, ne de değiştirilebilir. Temel cezada birden fazla nitelikli hal vars önce artırılır sonra indirilir. Takdiri indirim nedenleri konusunda yeni düzenlemeye dikkat edilmelidir. Failin duruşmadaki mahkemeyi etkilemeye yönelik şekli tutum ve davranışları, takdiri indirim nedeni olarak dikkate alınmaz. Takdiri indirim nedenleri kararda gerekçeleriyle gösterilir. Yanıt, D seçeneği

12. E Faile göre şahsîlik ilkesine göre bir Türk vatandaşı, 13 üncü maddede yazılı suçlar dışında, Türk kanunlarına göre aşağı sınırı bir yıldan az olmayan hapis cezasını gerektiren bir suçta yabancı ülkede işlediği ve kendisi Türkiye'de bulunduğu takdirde, bu suçtan dolayı yabancı ülkede hüküm verilmemiş olması ve Türkiye'de kovuşturulabilirliğin bulunması koşulu ile Türk kanunlarına göre cezalandırılır. Yanıt, E seçeneği

13. E Türk Ceza Kanunu'nun 38. maddesine göre başkasını suç işlemeye azmettiren kişi, işlenen suçun cezası ile cezalandırılır. Üstsoy ve altsoy ilişkisinden doğan nüfuz kullanılmak suretiyle suçta azmettirme halinde, azmettirenin cezası üçte birden yarısına kadar artırılır. Suçun nasıl işleneceği hususunda yol göstermek veya fiilin işlenmesinde kullanılan araçları sağlayan kişi yardım edendir. Söz konusu olayda A, 16 yaşındaki C'yi azmettirdiği için cezası artırılarak verilir. D ise C'ye teşvik eden değil araç sağlayandır.

Olayda yalnızca A'nın cezasında artırım gidilir. Yanıt, E seçeneği

14. B Ağır ceza mahkemesinin görevine girmeyen işlerde adli kontrol süresi en çok iki yıldır. Ancak bu süre, zorunlu hâllerde gerekçesi gösterilerek bir yıl daha uzatılabilir. Yanıt, B seçeneği

15. D Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 14. maddesine göre yabancı ülkelerde bulunup da diplomatik bağışıklıktan yararlanan Türk kamu görevlilerinin işledikleri suçlardan dolayı yetkili mahkeme Ankara mahkemesidir. Yanıt, D seçeneği

16. A Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre itiraz kanun yoluna şu hallerde başvurulmaz;

- Eski hale getirmenin kabulü
- Reddi hâkim talebinin kabulü

Yanıt, A seçeneği

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

17. C Sınırlı ehliyetliler bazı işlemleri, yasal temsilcilerinin rızası ile dahi yapamazlar. Bunlar;
- Önemli miktarda bağışlama,
 - Resmi senet ile vakıf kurma,
 - Kefil olma,
 - Rekabet yasağı sözleşmesi yapmaktır.
- Taşınmaz üzerinde ipotek kurmak için ise yasal temsilcinin izni yeterlidir.

18. D Asıl şeyden geçici olarak ayrılmakla bu niteliğini ve işlevini kaybetmeyen eşyadır. Bir şeyin eklenti olarak kabulü için gereken şartlar:

- a) Objektif Unsurlar:

i-Taşınır Eşya Olma: Eklenti daima taşınır eşyadır. İki taşınır şeyden hangisinin eklenti olduğuna günlük hayat tecrübelerine göre karar verilir.

ii-Harici Bağlantı: Asıl şeyle eklenti arasında dıştan görülebilir bir bağlantının olması gerekir. "Asıl şeye tabi takılan birleştirilen eşya olmasıdır". Örn bisikletle pompası, atla semeri böyledir.

iii-İktisadi Tahsis: Eklenti "asıl şeyin muhafazası, ondan yararlanılması veya veriminin artırılması için ona tabi kılınan" şeylerdir. Eklentinin asıl şeyden geçici olarak ayrılması; Örn Oto radyosunun gece eve alınması eklenti niteliğini değiştirmez.

- b) Subjektif Unsur: Bir taşınır eşyanın diğer bir eşyanın eklentisi sayılması için objektif unsurlar yanında ya malikinin bu yönde anlaşılabilen iradesi olmalı, ya da bu konuda yerleşmiş yerel adetler bulunmalıdır. Örn. Bir kimse devamlı olarak evini mobilyasıyla kiraya veriyorsa, evdeki mobilyaların eklenti olduğu anlaşılır.

Eklenti, asıl şeye karşı bağımsızlığını korumakla birlikte; Asıl şeye ait temlik tasarrufların o şeyin istisna edilmeyen eklentilerini de kapsayacağı kabul edilmektedir.

"Temlik asıl şeyin eklentilerini de kapsar. Ancak taraflar aksini her zaman kararlaştırabilirler". Taşınır bir malın temlik veya rehin edilmesi için zilyetliğin devri gerektiği halde MK763, eğer bir taşınır eşya bir taşınmazın eklentisi ise taşınmaz üzerinde yapılacak bu kabil işlemler teslim koşulu aranmaksızın eklentileri de kapsayacaktır. Örn. Bir oteli rehnedeki kişi, otelin eklentisi sayılan taşınır eşyayı da teslim şartı aranmaksızın rehnemiş olur.

Eklenti eşya bir başkasının, Asıl eşya bir başkasının olabilir.

19. C İpotek ile sağlanan amaç alacağa teminat sağlamaktır. İpotek, rehni verenle alacaklı arasında yapılacak resmi senede dayanır. Rehin hakkı, aynı hak olarak bu senede dayanılarak tapu kütüğüne yapılacak tescille doğar. Doğmuş bir alacağı teminat altına almak için kurulan ipotek kesin borç ipoteğidir (Anapara ipoteği). İlerde doğacak ve doğması muhtemel alacaklar için kurulan ipotek ise üst limit ipoteğidir. (Üst sınır ipoteğine faiz v.s. eklenir). Kişi bir başkasının borcu içinde kendi taşınmazı üzerinde ipotek tesis edebilir.

Taşınmaz rehninde zamanaşımı süresi işlemez. Taşınmaz rehni yabancı para cinsi üzerinden de kurulabilir.

20. B Medeni Kanun gereğince miras bırakan, ölüme bağlı tasarrufla ön mirasçı atadığı kişiyi miras art mirasçıya devretmekle yükümlü kılabilir. Ancak aynı yükümlülük art mirasçıya yüklenemiyor.

Tasarrufta geçiş anı belirtilmemişse miras, ön mirasçının ölümüyle, art mirasçıya geçiyor. Tasarrufta geçiş anı gösterilmiş olup ön mirasçının ölümünde bu an henüz gelmemişse miras, güvence göstermeleri koşuluyla ön mirasçının mirasçılara teslim edilir. Mirasın art mirasçıya geçmesine herhangi bir sebeple olanak kalmadığı anda miras, ön mirasçıya; ön mirasçı ölmüşse onun mirasçılara kesin olarak kalır.

21. A "Evliliğin butlanı ile sona ermesi hâlinde, çocuklarla ana baba arasındaki ilişkinin düzenlenmesinde, boşanma hükümleri uygulanır" hükmünde kural içi boşluk vardır. Kural içi boşlukta Kanun koyucu belli bir hukuki mesele için bir çözüm öngörmüştür, fakat bu çözümün somut olaya uygulanması mümkün değildir. Kanun koyucu bilerek ve isteyerek o alanı düzenlemek istememiştir. Kanun koyucu hükmün çerçevesini koymuş fakat bunun içeriğini doldurmayı hakime bırakmıştır. Kural içi boşluğun varlığında hakim MK 4. Md. Takdir yetkisi devreye girer. Bu boşluğu ancak hakim takdir yetkisi ile doldurur.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

22. E Boşanmanın özel sebepleri aşağıdaki gibidir.

- Boşanmanın özel sebepleri
- Zina
- Hayata kast, pek kötü onur kırıcı davranış
- Suç işleme haysiyetsiz hayat sürme
- Terk
- Akıl hastalığı

23. E 15.01.2014 tarihinde yürürlüğe giren 5070 sayılı Elektronik imza kanunu hükümleri uyarınca elektronik imza da kişinin el yazısı ile atılmış olduğu imzanın hüküm ve sonuçlarını doğurur. Fakat şu işlemlerin elektronik imza ile yapılması mümkün değildir:

- Kanun'un resmi şekle tabi tuttuğu işlemler
- Rehin, kefalet gibi teminat sözleşmeleri
- Kanun'da açıkça belirtilmese de öğretide hükmün yorumundan kambiyo senetlerinin de elektronik imza ile düzenlenemeyeceği kabul edilmektedir.

24. A Sahibine tek taraflı irade beyanı ile yeni bir hukuki durum ortaya çıkarmak veya var olan hukuki durumu değiştirmek ya da sona erdirmek yetkisi veren haklara yenilik doğuran hak denir. Bu hakların özellikleri: Kural olarak tek taraflı irade beyanı ile kullanılabilirler yani dava açmaya gerek yoktur. Bu hakların kullanılması kural olarak şarta bağlanamaz. Zamanaşımı söz konusu olmaz. Usulüne uygun olarak kullanılmakla sona ererler. Böyle bir hak kullanılıp, sonuç doğurduktan sonra bundan geri dönülemez. Soruda yer alan azil(temsil yetkisinin geri alınması), fesih, mirasçılıktan çıkarma (İskat) bozucu yenilik doğuran hak; ön alım hakkı (şüf'a) kurucu yenilik doğuran hak (bu hak ancak dava yoluyla kullanılabilir); seçimlik borçlarda seçim hakkı ise değiştirici yenilik doğuran haktır.

25. B Aldatma bir kimsenin söz veya davranışı ile sözleşmenin diğer tarafında yanlış bir fikrin uyanmasına ya da oluşan yanlış kanaat ve düşüncenin devamına kasıtlı olarak sebep olmasıdır. Bir kişinin başka bir kişiyi tedbirsizliği ya da ihmali ile aldatması mümkün olmayacağından, aldatma eyleminin temelinde, söz ve davranışlarla bir başkasının kanaatini bilerek yanlış yönlendirme yatmaktadır.

26. B Temsilcinin temsil olunan adına ve hesabına hareket ettiği temsil türüne doğrudan temsil adı verilir. Doğrudan temsilde temsilci işlemi yaparken temsilci sıfatıyla hareket ettiğini 3. Kişiye kural olarak bildirmelidir. Temsilcinin yaptığı hukuki işlemin geçerli olması için ayırt etme gücüne sahip olması gerekli ve yeterlidir. Doğrudan temsilde hukuki işlemi yapan temsilci olsa da işlem doğrudan temsil olunanı bağlayacağı ve hak ve borçlar bu kişiye ait olacağına göre, diğer bir ifadeyle temsilci herhangi bir şekilde hukuki işlemin tarafı olmayacağına ve borç altına girmeyeceğine göre, temsilcinin iradesinin sakatlandığı durumlarda temsil olunan sözleşmeyi iptal hakkına sahiptir.

27. B Haksız fiillerde bedensel zararın kapsamı, karar verme aşamasında tam olarak belirlenememişse hakim, kararın kesinleşmesinden itibaren 2 yıl içinde tazminat hükmünü değiştirebilir.

28. B İbra, alacaklı ve borçlu arasında yapılan bir sözleşme ile alacaklının hakkından vazgeçmesi, henüz borcunu ifa etmemiş borçluyu bu borcundan kurtarmasıdır. İbra 818 sayılı borçlar kanununda düzenlenmemişken, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nda borcu sona erdiren haller arasında düzenlenmiştir. İbra ile borç sona ereceği için fer'i haklarda sona erer. İbra sözleşmesinin geçerliliği herhangi bir şekle bağlı değildir. İbra alacak hakkını ortadan kaldıran borç doğuran bir işlem değil, tasarruf işlemidir. İbra halinde borçlunun açık veya zımnî kabulü ile tasarruf işlemi gerçekleşmiş ve borç sona ermiş sayılır. İbranın geçerli olabilmesi için alacaklının alacağı üzerinde tasarruf yetkisine sahip olması gerekmektedir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

29. C Ticari işletmenin devri sözleşmesi yazılı şekle tabidir. (Geçerlilik şartı). Ticari işletmenin “devri sözleşmesi” tek bir sözleşmeyle, bir bütün halinde ve yazılı şekilde yapılır. 15 gün içinde işletme merkezinin bulunduğu yerdeki ticaret siciline tescil ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilir. Ticari işletmeye dahil olan, devir kapsamına sokulmuş olan bütün unsurlar “tescil anı” itibariyle devralana geçer. İşletmenin taşınır, taşınmaz ve gayri maddi unsurlarının tek tek devri gerekmez, hepsi bir bütün halinde tek bir yazılı sözleşme ile devralana geçer. Böylece taşınırın teslim, taşınmazların ayrıca tescilli gerekmesizin yazılı devir sözleşmesinin tescili ile birlikte hepsi bir bütün halinde devralana geçer. (Taşınırlarda teslimsiz, taşınmazlarda tescilsiz kazanma)

Yanıt, C seçeneği.

30. B Tacirler arasında, diğer tarafı temerrüde düşürmeye, sözleşmeyi feshetme, sözleşmeden dönmeye ilişkin ihbarlar veya ihtarlar noter aracılığıyla, taahhütlü mektupla, telgraf veya güvenli elektronik imza kullanılarak kayıtlı elektronik posta sistemi ile yapılır. (Geçerlilik değil, ispat şartıdır)

Yanıt, B seçeneği.

31. E Birleşme iki veya daha fazla ticaret şirketinin tasfiye edilmeksizin aktif ve pasiflerinin birleştirilerek tüzel kişiliklerini birleştirmek şartıyla yeni bir ticaret şirketi meydana getirmeleri veya mevcut bir ticaret şirketine katılmaları şeklinde olur. Birleşme ticaret siciline tescil ile geçerli olur. İlan edilir.

Bütün şirketler birbiriyle birleşebilir! Ancak şahıs şirketleri ile sermaye şirketleri veya kooperatif birleşeceklerse devrolunan şirket şahıs şirketleri olmak zorundadır! Diğer bir deyişle şahıs şirketi ile sermaye şirketi/ kooperatif birleşecekse; sermaye şirketi/kooperatif devralan olur. Oysa şahıs şirketi ile şahıs şirketi veya sermaye şirketi ile sermaye şirketi birleşecekse kimin devrolunan kimin devralan olduğu önemsizdir. Kooperatif de sermaye şirketi gibi değerlendirilirse kolay akılda kalır.

Tasfiye halindeki bir şirket iki şartla birleşebilir.

1 – Malvarlığının dağıtılmasına başlanmamış olması.

2 – Devrolunan şirket olmalı. İşlem devralan şirketin merkezinin olduğu yerdeki ticaret siciline tescil olunur.

Borca batık şirket, yine devrolunan şirket olma şartıyla onun borcunun karşılama kapasitesi olan başka bir şirketle birleşebilir. Tescil işlemi devralanın olduğu yerdeki ticaret siciline yapılır.

Şahıs şirketi başka bir şahıs şirketi ile birleşecekse kimin devraldığı önemli değildir. Yani bu durumda bir şahıs şirketi başka bir şahıs şirketini devralabilir. Şahıs şirketleri sadece sermaye şirketleri ve kooperatifi devralamaz. Bu nedenle E şıkkı yanlıştır.

32. D Gündem, genel kurulu toplantıya çağırılan tarafından belirlenir. TTK m.413/1

Gündeme bağlılık önemlidir, zira toplantıya katılmayan pay sahipleri için olumsuz sürprizlerin önüne de geçilmiş olur. İstisnalar hariç olmak üzere gündemde olmayan bir konunun karara bağlanmış olması, kanuna aykırılık nedeniyle iptal davasına sebep olur.

GÜNDEME BAĞLILIK İLKESİNİN İSTİSNALARI

- Çağrısız genel kurulda oybirliği ile gündeme istenilen maddeler konulabilir. TTK m.416
- Yönetim kurulu üyeleri, esas sözleşmeyle atanmış olsalar dahi, gündemde ilgili bir maddenin bulunması veya gündemde madde bulunmasa bile haklı bir sebebin varlığı hâlinde, genel kurul kararıyla her zaman görevden alınabilirler. TTK m.364/1
- Yönetim kurulu üyelerinin görevden alınmaları ve yenilerinin seçimi yılsonu finansal tablolarının müzakeresi maddesiyle ilgili sayılır. TTK m.413/3
- Gündemde madde olmasa da ve azınlık paya sahip olmasa bile her pay sahibi, ÖZEL DENETÇİ atanmasını talep edebilir.
- AZINLIK HAKLARININ kullanılması için de gündemde madde olması gerekmez. (Zira yasal olarak haklarıdır).
- Genel Kurulda müzakere edilerek karara bağlanmış gündem maddesi, hazır bulunanların OYBİRLİĞİ ile karar verilmedikçe yeniden görüşülüp karara bağlanamaz.
- Halka Açık AŞ’de gündemde yer almasa dahi SPK’nın görüşülmesini istediği ve ortaklara duyurulmasını istediği konuların gündeme alınması zorunludur.

Yanıt, D seçeneği.

33. A A şıkkı doğrudur zira nama yazılı senetler alacağın temlik ve teslim, emre yazılı senetler ciro ve teslim, hamiline yazılı senetler sadece teslimle devredilebilir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

34. A Görüldüğünde ödenecek poliçelerde kabule arz yoktur. Senet, keşide tarihinden itibaren 1 yıl içinde ödenmek üzere muhataba ibraz edilir. "Görüldüğünde ödenmek üzere düzenlenen poliçe ibrazında ödenir. Böyle bir poliçenin düzenlenme gününden itibaren bir yıl içinde ödenmesi için ibrazı gerekir. Diğer vadelerde ise poliçe önce kabule arz edilir sonra da ödeme aşaması gelir. Her ne kadar III ve IV numarada belirtilen vadelerde kabule arz ihtiyarı de olsa kabule arz aşamasının olmadığı söylenemez.

Yanıt, A seçeneği.

35. E İcra memurlarının iş görme yasağı ile ilgili şu hükümlere dikkat edilmelidir:

Kendilerinin ve yakınlarının işlerini görme yasağı İİK m.10):

İcra ve iflas işlerine bakan memur ve müstahdemler

- Kendisinin,
- Karı veya kocasının, nişanlısının yahut kan ve sıhri üstsoy ve altsoyunun veya üçüncü derece dahil olmak üzere bu dereceye kadar olan kan ve sıhri civar (yansoy) hısımlarının,
- Kanuni mümessili veya vekili yahut müstahdemi bulunduğu bir şahsın,

Menfaati olan işleri göremeyip derhal icra mahkemesine haber vermeye mecburdur. İcra mahkemesi müracaatı yerinde görürse o işi diğer bir memura, bulunmayan yerlerde katiplerinden birine verir.

(Bu kural icra memur ve müstahdemleri, yardımcıları ve zabıt katipleri için de geçerlidir; ancak icra mahkemesi hakimleri bu yasağa tabi değildir, Hukuk Muhakemeleri Kanunu uyarınca red sebepleri kapsamındadırlar)

Ayırılık halinde **Şikâyet** yoluyla **7 gün** içinde **İcra Mahkemesine** başvurulur. *Yani yasağa tabi olan işlemler kesin geçersiz değildir, iptale tabidir. 7 gün içinde şikâyet edilmese işlem geçerli olur!*

Sözleşme yapma yasağı:

İcra mahkemesi hakimleri ile icra dairesinde çalışan görevliler takip edilmekte olan bir alacak hakkında, kiminle olursa olsun sözleşme yapamazlar, ihalelere katılamazlar. Aksi takdirde yapılan sözleşme **hükümsüzdür. Süresiz şikâyet yoluyla butlanın (geçersizliğin) tespiti istenebilir!**

Dikkat edilirse iş görme yasağı halinde şikâyet 7 günlük süreye tabidir ve işlemin iptali gündeme gelir. Sözleşme yasağında ise şikâyet süresizdir ve yapılan işlem baştan geçersiz sayılır. Yanıt, E seçeneği.

36. A İcra Mahkemesi kural olarak sınırlı inceleme yetkisine sahiptir. Yani belgelere dayalı şekilde inceleme yapar. Sadece senetten anlaşılacak hususlar İcra Mahkemesinde inceleme konusu yapılabilir. Bu nedenle kural olarak yemin ve tanık deliline de başvurulamaz! Ancak bu kuralın istisnaları da vardır. Zira hacizde istihkak davasında, ihalenin feshinde, iflasta 3.kişilerin açacakları istihkak davalarında İcra Mahkemesi'nde yemin ve tanık delillerine başvurulabilmesi mümkündür. Yanıt, A seçeneği.

37. A Borçlu ödeme emrinin kendisine tebliğinden itibaren 7 gün içinde itirazda bulunmazsa ödeme emri ve dolayısıyla takip kesinleşir.

İtiraz, ödeme emrinin tebliğinden itibaren 7 GÜN İÇİNDE İCRA DAİRESİNE SÖZLÜ VEYA YAZILI OLARAK yapılmalıdır. Borçlu, itiraz SEBEBİNİ bildirmek zorunda değildir. Ancak sebep bildirirse İcra Mahkemesinde bu sebeplerle bağlı olur, genel mahkemelerde bağlı olmaz!

Borçlunun İcra Dairesi'ne yaptığı itiraz, TAKİBİ KENDİLİĞİNDEN DURDURUR!

İtiraz eden borçlu mal beyanında bulunmak zorunda değildir.

Yanıt, A seçeneği.

38. A İcra takibi kesinleşen borçlu borcunu ödemek isterse ancak tamamını ödeyemeyecek durumda taksitle ödeme söz konusu olabilir. Borçlu hacizden önce veya hacizden sonra borcunu taksitle ödeyebilir, her iki halde de borcu taksitle ödeme satışa engel olur. Hacizden önce taksitle ödeme alacaklının onayı halinde mümkündür. Süresi ve taksitler serbestçe belirlenebilir. Ancak 10 yılı aşan taksitlendirme anlaşmalarında 10 yıldan sonra hak düşürücü ve zamanaşımı süreleri korunmaz. Hacizden sonra taksitle ödeme: Alacaklı kabul etmese bile şu şartlar varsa borçlu borcunu taksitle ödeyebilir. Borçlunun yeteri kadar malı haczedilmiş ancak henüz satış istenmemiş olmalıdır. Her taksit borcun ¼'ünden az olmamalıdır ve ilk taksit peşin ödenmeli ve kalan taksitler de aydan aya verilmek suretiyle ödeme süresi 3 ayı geçmemelidir. Yanıt, A seçeneği.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

39. D Adi tasfiyede birinci alacaklılar toplantısında iflas müdürü, bir veya iki alacaklıdan oluşacak şekilde İFLAS BÜROSU oluşturur. Bu büronun tek bir görevi vardır, o da toplantıda kullanılan oyların geçerli (muteber) olup olmadığını belirlemektir. Yanıt, D seçeneği.

40. E İflas kararı verildiği an itibariyle iflas açılır ve tasfiye süreci başlar. Yani tasfiye süreci, henüz iflas kararı kesinleşmiş olmasa da başlar. İflas Dairesi görevlerini yerine getirir, iflas dairesi tasfiye şeklini belirler, adi tasfiye kararı verilirse birinci alacaklılar toplantısı yapılır, iflas idaresi göreve gelir, sıra cetveli hazırlanır vb. Ancak, iflas kararı kesinleşmeden ikinci alacaklılar toplantısı yapılamaz. Buna bağlı olarak da masa mallarının toptan satışı, pay cetvelinin hazırlanıp paraların paylaşılması gibi işlemler iflas kararının kesinleşmesine bağlıdır. Öte yandan müflisin taraf olduğu dava ve takiplerin (her ne kadar istisnaları olsa da) durması da iflas kararı verildiği an itibariyle gerçekleşir. Yani, öncüllerde sayılan haller için iflas kararının kesinleşmesi gerekmez. Yanıt, E seçeneği.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

• İKTİSAT ÇÖZÜMLER •

1. C Paul A. Samuelson tarafından ilk defa formüle edilen açıklanmış tercihler teorisi, kayıtsızlık eğrilerini kullanmadan talep eğrilerinin elde edilmesine olanak sağlamaktadır.

Belirli bir gelir-fiyat durumunda tüketicinin satın alabileceği çeşitli mal bileşimleri vardır. Fakat gerçekte tüketicinin bunlardan yalnızca bir tanesini tercih etmesi, onun "açıklanmış tercihler"inin bir göstergesidir. Başka bir gelir-fiyat düzeyi, bir diğer açıklanmış tercihin ortaya çıkmasına yol açar. Teori, tüketicinin tercihlerini sıralayamayacağı varsayımına dayandığı gibi, aynı zamanda tüketicinin zevkleri hakkında da bilgi veremediği varsayımına dayanmaktadır.

2. E Fizyokratlara göre vergi, ülke geliriyle orantılı olmalıdır. Vergi artışı, ülke gelirini takip etmelidir. Vergiler, ülkenin üretim gücünü azaltacak biçimde değil mümkünse arttıracak biçimde olmalıdır. Vergi esas olarak, iktisadî fazlayı tüketen kesimden alınmalıdır. Aksi takdirde tarımsal üretim azalır, bu da ülke ekonomisini daraltır. Dolayısıyla vergiler, toprak sahibinden alınmalıdır. Bu tür bir vergi politikası iktisadî fazlayı arttırır.

3. A **Mikro İktisat:** İnsan davranışı, piyasa, firma ve birey gibi küçük birimleri inceler. Konuları; tüketicinin fayda maksimizasyonu, üreticinin kar maksimizasyonu, piyasa dengesi, piyasa arzı ve talebi, refah ve bölüşüm teorisi....

Makro İktisat: Ekonomiyi ve toplumun ekonomik yapısını inceler. Yani toplulaştırılmış ekonomik davranışı inceler. Konuları; ekonomik büyüme, fiyat istikrarı, istihdam/işsizlik, döviz kuru, faiz, ödemeler dengesi.

4. D
$$U = 10X^{\frac{1}{2}} \cdot Y^{\frac{1}{2}} \quad \frac{P_X}{P_Y} = \frac{1}{3}$$

$$\frac{MU_X}{MU_Y} = \frac{P_X}{P_Y}$$

$$\frac{10 \cdot \frac{1}{2} \cdot X^{-\frac{1}{2}} \cdot Y^{\frac{1}{2}}}{10 \cdot X^{\frac{1}{2}} \cdot Y^{-\frac{1}{2}}} = \frac{1}{3}$$

$$\frac{Y^{\frac{1}{2}} \cdot Y^{\frac{1}{2}}}{X^{\frac{1}{2}} \cdot X^{\frac{1}{2}}} = \frac{1}{3} \quad \frac{Y}{X} = \frac{1}{3}$$

$$X = 3Y \quad X = 3 \cdot 30 = 90$$

$$X = 90$$

5. D Normal malın gelir ve ikame etkiler aynı yönlü olup negatiftir. Bu nedenle normal malın fiyatı düştüğünde;

ikame etkisine göre diğer mallar göre daha ucuz olduğundan talep edilen miktarı artar.

Gelir etkisine göre nominal gelir sabitken reel gelir artar normal mal olduğundan talep edilen miktarı artar. (Düşük mal olsaydı talep edilen miktarı azalırdı.)

6. C $Q_S = 2P$

$$e_s = \frac{\Delta Q_S}{\Delta P} \cdot \frac{P}{Q_S} \quad \frac{\Delta Q_S}{\Delta P} = 2$$

$$e_s = 2 \cdot \frac{P}{2P} = 1$$

Ayrıca $Q_S = 2P$ şeklindeki arz eğrisi orjinden çıkan pozitif eğimli bir doğrudur. Orjinden çıkan pozitif eğimli tüm arz eğrilerinin esnekliği 1'e eşittir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

7. E $X = 4Y$ bütçe denkleminde yerine koyarsak;
 $160 = 2 \cdot 4Y + 8Y$
 $160 = 16Y$ $Y = 10$ $X = 4 \cdot 10 = 40$

8. B $TP_L = Q = 2L^3 - 24L^2 + 8L$

$$MP_L = \frac{\Delta TP_L}{\Delta} = \frac{\Delta Q}{\Delta L} \quad AP_L = \frac{TP_L}{L} = \frac{Q}{L}$$

$$MP_L = 6L^2 + 48 \cdot L + 8 \quad AP_L = 2L^2 - 24L + 8$$

MPL'nin maksimum olduğu emek istihdam düzeyini bulmak için türevini alıp, sıfıra eşitleriz.

$$\frac{\Delta MP_L}{\Delta L} = 12L - 48 = 0 \quad L = 4$$

AP_L'nin maksimum olduğu emek istihdam düzeyini bulmak için türevini alıp, sıfıra eşitleriz.

$$\frac{\Delta AP_L}{\Delta L} = 4L - 24 = 0 \quad L = 6$$

$$AP_L \text{ max} = MP_L \longrightarrow L = 6$$

9. D $FC = 1.200$ $TC = VC + FC$
 $TC = 36.000$ $36.000 = VC + 1.200$
 $Q = 200$ $VC = 34.800$
 $AVC = \frac{VC}{Q} = \frac{34.800}{200} = 174$

10. D Rekabetçi firma öncelikle değişken maliyetlerini sonra da sabit maliyetin karşılamaı hedefler. Firmanın satış fiyatı ortalama değişken maliyetine eşit ya da üstün deyse firma üretim yapar, eğer altındaysa firma üretim yapmaz.

11. A Faaliyet kârı = ktisadi kâr + Sabit maliyet
 $P = AC$ iken iktisadi kâr (π) sıfırdır.
Faaliyet kârı = 0 + Sabit maliyet
Faaliyet kârı = Sabit maliyet

12. E Marjinal rekabet piyasasında $P > MC$ olduğundan firmanın arz eğrisi türetilemez. Çünkü P ile Q arasında ilişki kurulamaz.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

13. A Monopolcü firma belirli koşullar altında ürettiği malın farklı birimlerini farklı fiyatlardan satabilir. Bu olguya fiyat farklılaştırması denir. Bu şekilde davranan monopolcü tek fiyat uygulamasına kıyasla daha fazla kâr elde edebilir. Yani tüketicinin ve dara kaybının bir kısmını ya da tamamını ele geçirir.

16. C Bazı mal grupları ile fiyat değişimlerine yol açan bir takım unsurların TÜFE kapsamında izlenen sepetten çıkarılmasıyla ulaşılan, dar kapsamlı enflasyona çekirdek enflasyon denir. Enflasyonla mücadelede daha gerçekçi politikalar oluşturabilmek amacıyla hesaplanır ve enflasyon hedeflemesi politikası yapan ülkelerde önem arz eder.

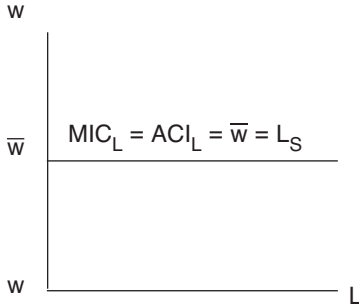
MURAT YAYINLARI

14. C Tam rekabetçi firma piyasada oluşan ücret düzeyinde yatay eksene paralel (sonsuz esnek) bir emek arz eğrisi (L_S) ile karşı karşıyadır. Emek arz eğrisi aynı zamanda ortalama emek maliyetine (AIC_L) ve marjinal emek maliyetine (MIC_L) eşittir.

$$MIC_L = \frac{\Delta TIC_L}{\Delta L} = \frac{\Delta(\bar{w})L}{\Delta L} = \bar{w}$$

$$AIC_L = \frac{TIC_L}{L} = \frac{\bar{w}L}{L} = \bar{w}$$

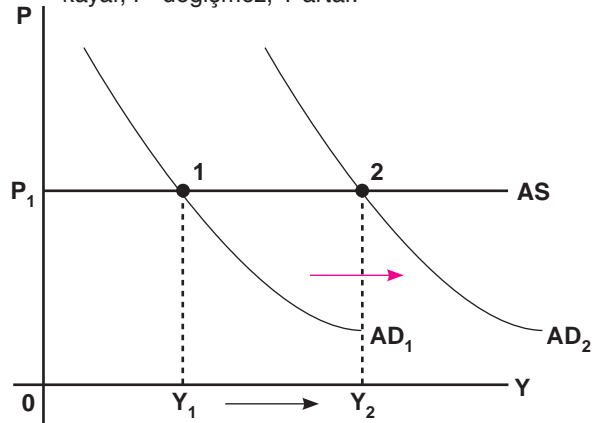
$$MIC_L = AIC_L = L_S = \bar{w}$$

15. C Akım değişken; belli bir zaman aralığında ölçülebilen değişkenlerdir. Dönemseldir. (Gelir, ücret, GSMH, GSYİH, tüketim, tasarruf, yatırım, ihracat, ithalat, cari açık / fazla, bütçe açığı / fazlası vb..) Stok değişken; zamanın belirli bir anında ölçülebilen değişkenlerdir. (Borç stoğu, iç borç, dış borç, servet stoğu, sermaye birikimi, para stoğu, toplam istihdam, halkın elindeki nakit vb..)

17. C Klasik yaklaşıma göre piyasalar daima ve kendinden dengeye tam istihdam gelir seviyesinde dengeye gelir. Herhangi bir nedenle dengeden uzaklaşırsa ekonomi, piyasa intibakı ücret - fiyatların esnekliği ile gerçekleşir. Klasik yaklaşıma göre mal talep fazlası ortaya çıktığında malların fiyatları anında yükselir. Böylece yükselen fiyatlar talep fazlasını ortadan kaldırır. Bu durum emek piyasasında da ücret esnekliği nedeniyle gerçekleşir.

18. B Genişlemeci maliye politikası toplam talep eğrisinin sağa kaymasına neden olur. Keynes'e göre toplam arz eğrisi ekonominin eksik istihdamda olması nedeniyle yatay eksene paraleldir. AD sağa kayar, P değişmez, Y artar.

MURAT YAYINLARI

19. A $c = 0,80$

$$C_0 = 200$$

$$Y = 5000$$

Devletin yer almadığı kapalı ekonomide; harcanabilir gelir (YD), milli gelire (Y) eşittir.

$$Y_D = Y$$

$$Y = C + I$$

$$C = C_0 + c \cdot Y$$

tüketim fonksiyonu $C = 200 + 0,80 \cdot Y$; $Y = C + I$ fonksiyonunda C'yi yerine koyarsak;

$$Y = 200 + 0,80 Y + I$$

$$Y = 5000$$

$$5000 = 200 + 0,80 \cdot 5000 + I$$

$$5000 = 4200 + I$$

$$I = 800$$

20. E

VERGİLER

Gelirden Bağımsız ise

Gelire Bağlı ise

$$AE = AE_0 + c \cdot Y$$

$$AE = AE_0 + c \cdot (1 - t) \cdot Y$$

$$AE \text{ eğimi} \quad c > (c \cdot (1 - t))$$

$$\text{çarpanı} \quad \frac{1}{1 - c} > \frac{1}{1 - c \cdot (1 - t)}$$

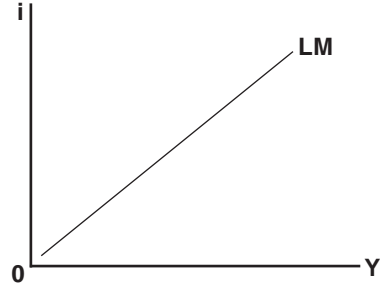
$$\text{Denk bütçe} \quad \frac{1 - c}{1 - c} > \frac{1 - c}{1 - c \cdot (1 - t)}$$

çarpanı

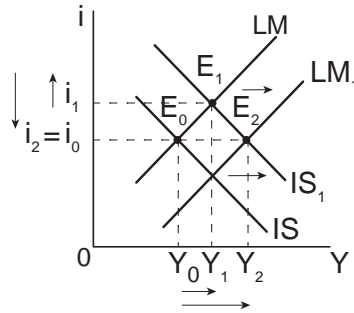
21. E Otonom harcamalardaki (AE₀) değişimin reel GSYİH üzerindeki etkisi kendiliğinden azaltan unsurlara, otomatik istikrarlandırıclar denir. Bunlar;

- Gelir vergisi (Artan oranlı ve sabit oranlı)
- Sosyal transfer harcamaları (İşsizlik sigortası, tarım destekleme alımları...)
- Kurumlar vergisi
- Sosyal güvenlik kesintileri
- Özel tasarruflar.

22. A LM eğrisi; reel para talebinin reel para arzına eşit olduğu faiz ve çıktı düzeylerinin geometrik yeridir. Üzerindeki her noktada para piyasası dengededir ve pozitif eğimlidir.

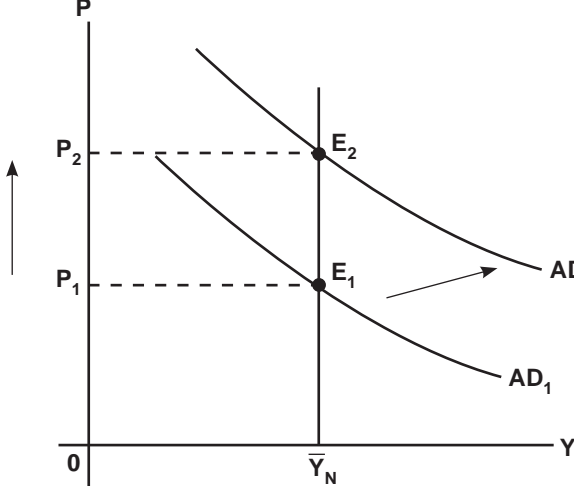

23. B Kamu harcamalarındaki artış IS eğrisinin sağa kaymasına neden olur. Bu durumda faiz oranı ve hasıla artar. Faiz oranının artması özel kesim yatırımlarını olumsuz etkileyerek dışlama etkisini yaratır. Dışlama etkisini ortadan kaldırmak için yapılan para arzı artışı faiz oranını eski seviyesine geri dönmesine ve hasılanın daha çok artmasına neden olur.

Kamu harcamalarındaki artış IS eğrisini sağa kaydırır. Para arzındaki artış LM eğrisinin sağa kaymasına neden olur.

24. D Monetarist yaklaşıma göre uzun dönemde toplam arz eğrisi tam istihdam düzeyinde diktir. Merkez Bankasının piyasadan tahvil alımı yapması para arzını artıracığından toplam talep eğrisi sağa kayar ve fiyatlar yükselir, hasıla değişmez.

25. A Nakit oranındaki değişme;

- a) Gelir düzeyindeki artış
- b) Enflasyon oranındaki düşüş
- c) Beklenen enflasyon oranındaki düşüş
- d) Mevduat faiz oranlarındaki artış
- e) Banka paniklerinin yaşanmaması
- f) Kayıt dışı ekonomilerin azalması

c) $m_1 \nearrow M_1 \nearrow$ ve $m_2 \nearrow M_2 \nearrow$

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

26. B Parasal taban kaynağına göre net iç varlıklar ve net dış varlıklar toplamından oluşur. Kullanıma göre ise dolaşımdaki nakit ve rezervler toplamından oluşur.

B = Baz Para = Parasal taban

B = C + R

B = Net iç varlıklar + Net dış varlıklar

27. B Merkez Bankası Kayıp Fonksiyonu;

$$L = 1/2 [(\pi - \pi^e)^2 + \lambda ((Y - Y_N) / Y_N)^2]$$

π : Gerçekleşen enflasyon

π^e : Beklenen enflasyon

Y : Gerçekleşen GSYİH

Y_N : Potansiyel GSYİH

- Merkez bankası kayıp fonksiyonunun değerini minimum kılmaya çalışır.
- Karelerinin dikkate alınmasının sebebi; pozitif ya da negatif sapmaların istenmemesidir.
- λ katsayısı merkez bankasının her iki amaca verdiği önemi yansıtır.
- $\lambda = 0 \rightarrow$ Merkez bankasının sadece enflasyonla ilgilendiğini ifade eder \rightarrow Tam (katı) Enflasyon Hedeflemesi
- $\lambda > 0 \rightarrow$ Merkez bankasının her iki amaçla da ilgilendiğini ifade eder \rightarrow Esnek Enflasyon Hedeflemesi
- $\lambda = 1 \rightarrow$ Merkez bankasının her iki hedefe de eşit derecede önem verdiğini gösterir.
- $\lambda > 0$ ve $\lambda = 1$ olması durumuna **Çifte Misyon** adı verilir.

28. C

ORGANİZE (ÖRGÜTLENMİŞ) PİYASALAR	ORGANİZE OLMAMIŞ (ÖRGÜTLENMEMİŞ) PİYASALAR (TEZGAH ÜSTÜ)
1)BİST Bünyesinde Bulunan Piyasalar	1)Bankalararası TL Piyasası
2)Tahvil ve Bono Piyasası	2)Bankalararası Repo Piyasası
3)Hisse Senedi Piyasası	3)Bankalararası Tahvil Piyasası
4)İstanbul Altın Borsası	4)Bankalararası Döviz Piyasası
5)Takasbank Para Piyasası	5)Serbest Döviz Piyasası
6)Takasbank Ödünç Pay Senedi Piyasası	6)Serbest Altın Piyasası
7)Vadeli İşlemler ve Opsiyon Borsası	
8)TCMB Bünyesinde Bulunan Piyasalar	
a)Açık Piyasa	
b)Bankalararası Para Piyasası	
c)Döviz ve Efektif Piyasası	

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

29. C Linder'in geliştirdiği Tercihlerde Benzerlik Hipotezi'ne göre, sanayi ürünleri üzerindeki ticaret üretim maliyetlerinden çok, ülkeler arasındaki zevk ve tercih benzerliğine bağlıdır. Taleplerin örtüşmesi hipotezi denilen bu görüşe göre, sanayi ürünlerinin ticareti özellikle benzer tercihlere ve gelir düzeylerine sahip ülkeler arasında yoğunlaşacaktır.

32. B Marshall-Lerner koşuluna göre, ithal ve ihraç mallarının arz esnekliklerinin sonsuz olduğu varsayımı altında, döviz piyasasının istikrarlı olup olmadığı ithal mallarının yurt içi talep esnekliği ile ihraç mallarının dış talep esnekliğinin toplam değerine bağlıdır. Bunların mutlak değerleri toplamı bir veya daha büyük olursa döviz piyasası istikrarlıdır. Esneklik değerleri toplamı ne kadar birden büyük olursa devalüasyonun dış dengeyi sağlayıcı etkisi de o kadar büyük olacaktır.

MURAT YAYINLARI

30. D Gümrük tarife kotasında belirli dönemdeki ithalat için belirlenen sınırlar vardır. Ancak kotasının dolmasından sonra ithalat kapıları kapatılmaz, daha yüksek tarife ödenerek ithalata izin verilir. Kota sınırları içinde kalan ve düşük gümrük tarifesi ödenen kotalar ulusal sanayinin temel hammadde ihtiyacını veya zorunlu yurt içi tüketimini temsil eden miktarlar olabilir.

33. A Boeke tarafından geliştirilen Sosyal İkilik Kuramı'na göre çalışma disiplini ve organizasyon yokluğu, uzmanlaşma yokluğu, sınırlı para ekonomisi, geleneksel ticari yöntemler ve ekonomik kaynakların hareketsizliği doğulu toplumsal sistemin organizasyonla ilgili özellikleridir.

MURAT YAYINLARI

31. E demeler bilançosu kayıtlarından elde edilen otom işlemlerin net bakiyesi denkleştirici işlemler hesabının net bakiyesine eşit çıkmadığı taktirde ardaki farkı denkleştirmek için kullanılan hesap istatistik farklar hesabıdır. Bu hesap için net hatalar ve noksanlar ifadesi de kullanılır.

34. D Gerisel bağlılık oranı, bir sektörün diğer sektörlerden satın aldığı ara mallar toplamının bu sektörün toplam üretimine oranıdır. Çimento sanayi alanında ambalajlama amacıyla çok katlı kâğıttan yapılmış torba üretimi üretimde gerisel etki demektir.

35. B Solow Büyüme Modeli'ne göre durağan durum dengesine ulaşmış bir ekonomide dış göç nedeniyle nüfus oranındaki artış uzun dönem işgücü başına düşen durağan durum dengesi sermayesi ve hasılasını azaltır. Bu durum daha yavaş oranda büyümeye yol açar.

36. C Lucas beşerî sermayeyi fiziki sermaye gibi bir üretim faktörü saymış ve fiziki sermayenin öneminin de göz ardı edilmemesi gerektiğini savunmuştur. Lucas, gerçekte bireyin beşerî sermayesindeki artışın kendi verimliliğini artırması dışında bütün üretim faktörlerinin üretkenliğine katkıda bulunduğunu da belirtmiştir.

37. E 1934 Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın en önemli özelliği, hammadde kaynakları ülke içinde bulunan sanayi sektörlerine yönelik olmasıdır. Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı döneminde, kurulması tasarlanan sanayi beş ana grupta toplanmıştır.

- Dokuma (Pamuk, kendir, yün)
- Maden işletme (Demir, çelik, bakır, kükürt)
- Kâğıt
- Kimya (Yapay ipek, gül yağı, fosforik asit, süper fosfat)
- Taş, toprak (cam, çimento)

38. D 1950 itibarıyla Türkiye ekonomisi küresel ekonomiden eklenmiş ve koruyucu politikalar terk edilmiştir. Serbest dış ticaret rejimine geçilerek ithal ikameci sanayileşme stratejisi terk edilmiştir.

39. A 1963 - 1967 döneminde uygulanan Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda, kararlı ve dengeli bir gelişme yaklaşımı benimsenmiş ve toplumsal ekonomik gelişmeyi 15 yıllık bir çerçevede düzenlemeyi amaçlamıştır. Bu özelliğiyle, kısa ve orta vadeli gelişme ile uzun vadeli gelişmeyi birlikte düzenlemiştir. Uzun vadeli nitelikli işgücü geliştirmek ve yıllık %7 büyüme hızına ulaşmak hedeflenmiştir. Ayrıca, hızlı kentleşme sürecini tersine çevirmek ve bunun için de kırsal kesimde tarım dışı iş olanakları yaratarak, açık işsizliği önlemek hedeflenmiştir. Ayrıca uzun dönemde dış ödemeler dengesine ulaşmak ve ithal edilen malların yerli üretimini gerçekleştirmek ve gelir dağılımındaki eşitsizlikleri azaltmak hedeflenmiştir.

Toprak ve tarım reformu, KİT'in yeniden düzenlenmesi ve vergi reformu, bu plan kapsamında Yüksek Planlama Kurulu'na sunulmuş, fakat reddedilmiştir. Sektörel gelişme konusunda uzun vadede tarım ve sanayi arasında dengeli bir gelişme hedeflenmiştir. Birinci beş yıllık kalkınma planı döneminde özel sektör sanayi yatırımları temel hedef olmadığı hâlde, hedefleri aşacak ölçüde artmıştır ve ihracatın ithalatı karşılama oranı, dönem içinde yükselmiştir. Sonuç olarak %7 olan büyüme hedefine ulaşılmıştır.

40. D 2001 Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı'nın uzun dönemli perspektifinde enflasyonu çözmek, kamu dengesini iyileştirmek, ekonomide verimliliği artırarak sürdürülebilir bir büyüme performansı yakalayabilmek, etkin bir devlet ve toplumsal dayanışma içinde şeffaf ve katılımcı politikalar üretmek, eğitim-sağlık hizmetleri ile teknoloji ve sosyal içerikli harcamalara yeterli kaynak ayırmak, doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını arttırmak ve Avrupa Birliği'ne üyelik için gereken normlara ulaşmak hedeflenmiştir.

Kısa dönemde ise, toplam talep ve döviz kuru cephesinden gelen enflasyonist baskının azaltılması amacıyla kısa vadeli faiz oranlarının artırılması ve TL'nin değerinin yükseltilmesi amaçlanmıştır. Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı'nın net iç borç hedefi 1999'dan bu yana olan uygulamanın yol açtığı bozulmayı düzeltme çabasından ileri gitmemiştir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

• MALİYE ÇÖZÜMLER •

1. **D** Pareto optimumunun varsayımları şunlardır:
1. Tam rekabet koşullarının var olması gerekir.
 2. Ekonomik birimlerin tam bilgi sahibi olması gerekir.
 3. Tüketici kayıtsızlık eğrileri orijine göre dışbükey olmalıdır. Bu nedenle de iki ürün arasında azalan bir marjinal ikame oranı belirmektedir. Üretim fonksiyonları ölçeğe göre artan verimliliğe sahip değildir.
 4. Durağan bir ekonomi söz konusudur.
 5. Üretimde ve tüketimde dışsal ekonomilerin bulunmaması gerekir.
 6. Kamusal malların olmaması gerekir. Buna göre üretilen mallar ve üretim faktörleri bölünebilir niteliktedir. Ayrıca bu mal ve üretim faktörleri tam anlamıyla akışkan olmalıdır.
- Bütün bu koşulların gerçekleşmesi, ekonomide kaynakların etkin kullanıldığını gösterir ki, bu etkinlik "Pareto optimumu" ya da "birinci en iyi" kaynak tahsisi olarak adlandırılır.
2. **B** Bir mal veya hizmetin doğal tekel olabilmesi için bazı özellikler taşıması gerekir:
- Ölçeğe göre artan getirilere (diğer bir ifadeyle ölçeğe göre azalan maliyetlere) sahiptirler.
 - Şebeke (ağ) hizmetleridir.
 - Birden fazla firma tarafından üretilmesi iktisadi olarak etkin değildir.
- Doğal tekellere demiryolu taşımacılığı, telefon, su, elektrik, doğal gaz örnek olarak gösterilebilir. Sözelimi iki şehir arasındaki demiryolu işletmeciliğinde birden fazla firma olması durumunda, her firmanın üstleneceği demiryolu altyapı maliyeti tek firmanın maliyetinden fazla olacaktır. Bu da tek bir şebekenin yeteceği bu hizmet için fazladan kaynak kullanılması demektir. Ekonomide kaynakların etkin dağılmadığı böyle bir durumu çözenin tek yolu bu hizmetlerin sunumunu tek elden sağlamaktır. Ancak bu tekelin özel bir firma olması da istenmeyen bir durumdur. Çünkü özel firmalar kâr güdüsüyle hareket eder ve tekelci durumu kötüye kullanarak fiyatların yükselmesine neden olabilir. Bu durumda çözüm, kâr amacı yerine sosyal fayda amacı güden kamunun (devletin) doğal tekel özelliği taşıyan mal ve hizmetleri sunmasıdır.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

3. **B Kaldor-Hicks Yaklaşımı (Denkleştirme Ölçütü):** Sosyal refahtaki artış ve azalışları açıklamada ilk olarak İngiliz İktisatçı Nicholas Kaldor tarafından ortaya atılan ve daha sonra Hicks tarafından geliştirilen bu ölçüt aynı zamanda "kayıpları karşılama ilkesi" olarak da bilinmektedir. Bu yaklaşıma göre negatif dışsal ekonomilerin söz konusu olduğu üretim faaliyetlerinde, dışsal maliyete neden olan firma bundan zarar görene denkleştirici miktar olarak üretim faaliyetinden elde ettiği dışsal faydayı karşılık olarak ödemelidir.
4. **C Refah Yaklaşımı:** Kamu maliyesi aracılığı ile toplum refahının maksimize edilmesini öngörmekte olup kimsenin durumundan fedakârlık yapılmaksızın toplum refahının artırılması amaçlanmaktadır. Refah ölçüsü, kamu maliyesi açısından devlet faaliyetlerinin optimum düzeyini belirlemede önem taşımakta ve vergi yükü bakımından fonksiyon görmektedir.
5. **D** W. J. Baumol kamu harcamalarının artışını analiz ederken verimlilik kavramını esas almıştır. Buna göre iktisadi faaliyetler emek yoğun ve sermaye yoğun olarak ikiye ayrılmaktadır. Sermaye yoğun faaliyetler daha verimli, emek yoğun faaliyetler ise daha az verimlidir. Özel sektör sermaye yoğun bir üretim tarzı tercih etmekte ve teknolojik gelişmeleri takip etmektedir. Bu nedenle daha verimlidir. Ancak kamu sektörü hizmetleri emek yoğun olduğundan pek verimli değildir. Kamu sektörü teknolojik gelişmelere daha kolay adapte olamadığından, üretimde beklenen artışları ve ekonomik büyümeye beklenen katkıyı sağlayamamaktadır. Ancak ücretler kamu kesiminde de özel sektörle paralel gitmektedir. Verimlilik görece düşük olduğu halde ücretler özel sektörle aynı olduğundan kamu sektöründe birim maliyet reel olarak daha yüksek olmaktadır. Bu da kamu harcamalarının artışını açıklamaktadır.

6. E **İdari (Organik) Sınıflandırma:** Bu harcamalar yetkilendirilmiş kurumlarca yapılır. Kamu sektörünün tüm idari organları tarafından yapılan harcamaların toplamı kamu harcamalarını oluşturmaktadır. Harcamayı yapan idari birimleri dikkate alarak yapılan sınıflandırma türü idari (organik) sınıflandırmadır. İdari (organik) sınıflandırma, geleneksel bütçe sisteminin benimsediği bir yöntemdir. Bu sınıflandırma, hangi kamu kuruluşunun cari dönemde ne kadar harcama yaptığını gösteren ve kuruluşların alt alta listelenerek dikey toplama yoluyla toplam kamu harcaması rakamının tespit edildiği bir sınıflandırma türüdür. Kurumların hangi alanlara harcama yaptığını görmediğimiz bu sınıflandırma türünde tek amaç, kamu sektörünü oluşturan organların ne kadar harcama yaptığını görmektir.
7. B **Sosyal Nedenler:** Ekonomik koşullardaki değişimle birlikte toplumun yapısında da önemli değişiklikler meydana gelmiştir. Toplumun belirli bir eğitim düzeyine ulaştırılması gayesiyle, eğitimin ücretsiz sunulması, kimsesiz ve yaşlılara yönelik sosyal tesisler, sağlık tesisleri, dinlenme tesisleri yanında, toplumun refah içerisinde yaşamını sürdürmesi bakımından gerçekleştirilen uygulamalar, bütçe gider rakamlarının artmasına neden olmuştur. Kamu giderlerindeki nüfus artışı ile ortaya çıkan yeni hizmet çeşitleri, yapılan harcamaların artmasında etkili olmuştur. Nüfus artışı, devletin yerine getirdiği hizmetlerin çeşit ve nitelikleri bakımından etkili olmuş ve harcamaların gerçekte artışına neden olmuştur. Nüfusun şehirlerde yoğunlaşması, sanayileşmenin artması, ulaşım ihtiyacının karşılanması gibi uygulamalar toplum sağlığı ile ilgili problemlerin oluşmasına neden olmuştur. Yiyecek, barınma ve insanların bir arada yaşamasından kaynaklı ortaya çıkan (su, temizlik, güvenlik gibi) ihtiyaçların yerine getirilmesi, harcama giderlerinin artmasına neden olmuştur.
8. B Yatırım harcamaları, üretimi arttıran, üretkenliği olumlu yönde etkileyen, kaynakların daha iyi kullanılmasını sağlayan, üretim faktörlerinin verimliliğini çoğaltan, çoğu dayanıklı mal niteliğinde ve faydası birden fazla yıla yaygın mallara yapılan harcamalardır.
9. C Sosyal amaca yönelik olarak yapılan konutlar, düşük gelirlilere, işsizlere, fakir öğrencilere yardım amaçlı ödemeler dolaysız transfer arasından gösterilirken; tüketiciler için mal ve hizmet fiyatlarını düşürmeyi veya üretici gelirlerinin arttırmayı hedef alan iktisadi yardımlar dolaylı transferler olarak kabul edilmektedir. Dolaysız transfer harcamaları içinde devlet borçlarının faizleri, savaş gazi ve malullerine ödenen maaşlar, sosyal yardımlar, sosyal güvenlik yardımları, emekli maaşları vb. yer alır. Bu harcamaların özelliği harcamalardan yararlanan şahısların gelirlerini doğrudan doğruya arttırmalarıdır.
10. A **Hızlandırıcı Etkisi:** Hızlandırıcı prensibi ilk olarak John Maurice Clark tarafından formüle edilmiştir. Kamu harcamalarının artmasıyla birlikte ortaya çıkan yeni talep artışı yatırımların artmasına neden olur. Yatırımların bu şekilde artmasına ise, kamu harcamalarının hızlandırıcı etkisi denir. Yatırım mallarına olan talep tüketim mallarına olan talepten doğma bir taleptir. İşte bu prensip tüketim malları talebindeki artışlarla yatırım malları talebindeki artışlar arasındaki ilişkiyi inceler. Bu prensibe göre tüketim malları talebindeki bir artış, tüketim malı üretim kapasitesinin tam olarak kullanılması halinde, yatırım malları talebinde tüketim malları talebindeki artıştan daha büyük bir artış meydana getirir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

11. C Ödeme Gücünde Fedakârlıkla İlgili Yaklaşımlar

Vergilemede adaletin tespit edilmesi ve ödeme gücünün belirlenmesi açısından bireylerin vergi sonucunda ne kadar fedakârlık gösterdiği önemlidir. Söz konusu fedakârlığın nasıl belirleneceği konusunda ise farklı yaklaşımlar vardır.

Bunlardan ilki eşit mutlak fedakârlık yaklaşımıdır. Buna göre bireyler eşit miktarda vergi ödeyerek mutlak anlamda eşit bir fedakârlık göstermiş olurlar. Harç miktarının herkeste aynı olması bunun bir örneğidir.

İkincisi eşit oransal fedakârlık yaklaşımıdır. Buna göre kişiler oran itibarıyla eşit bir vergi ödeyerek eşit bir fedakârlık göstermiş olurlar. Böylece kişinin geliri ne olursa olsun aynı oranda vergi ödeyerek gelirinin aynı yüzdesini feda etmiş olacaktır. KDV ve kurumlar vergisinin tek oranlı olması buna örnektir.

Üçüncüsü eşit marjinal fedakârlık yaklaşımıdır. Buna göre gelir arttıkça kişinin gelirinden vergiye ayırdığı payın da artması, gelirin azalan marjinal faydası gereği, eşit bir marjinal fedakârlığa yol açacaktır. Gelir vergisinde artan oranlılığın olması buna bir örnektir.

Dördüncüsü ise en az toplam fedakârlık yaklaşımıdır. Bir ekonomide toplanan vergilerden dolayı toplumun tümünün gösterdiği toplam fedakârlığın minimum düzeyde olmasını ifade eder.

12. A Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda iki şekilde Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Bunlardan birincisi olağan yönetim hallerinde çıkartılan kararnamelerdir. Olağan yönetim halleri savaş ve olağanüstü hallerin olmadığı yönetim zamanlarıdır. Bu kararnamelerle Anayasada yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle siyasi haklar ve ödevler düzenlenemez. Vergi ödevi başlığını taşıyan 73'üncü madde de siyasi hak ve ödevler bölümünde yer alır. Dolayısıyla normal yönetim hallerinde Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile vergi konulması, değiştirilmesi söz konusu olamaz. İkinci tür Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ise savaş hallerinde ve olağanüstü hâl ilan edilen hallerde çıkartılan kararnamelerdir. Olağanüstü hallerde çıkartılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile bu kısıtlama ortadan kalkar. Anayasada yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle siyasi haklar ve ödevler konusunda Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile düzenleme yapılabilir. Kısaca olağanüstü hâl uygulandığı hallerde Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile vergi konulabilir, kaldırılabilir veya değişiklik yapılabilir.

13. E 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre hatalı tebliğler: Tebliğ olunan vesikalar, esasa müesir olmayan şekil hatalarından dolayı hukuki kıymetlerini kaybetmezler; yalnız vergi ihbarı ile ilgili vesikalarda mükellefin adının, verginin nevi veya miktarının, vergi mahkemesinde dava açma süresinin hiç yazılmamış olması veyahut bu vesikalının görevli bir makam tarafından tanzim edilmemiş bulunması vesikayı hükümsüz kılar.

14. C Vergilemede istikrar kapsamına, tarh ve tahsil süreçlerini ilgilendiren yasal düzenlemeler ile vergiye ilişkin belirlenen oranların ve sistemlerin sık sık değiştirilmemesi girmektedir. Vergilemede istikrarın sağlanması, vergi hukuku kapsamına giren normların sık sık değiştirilmemesi, değişim gerektiğinde de yapısal değişimlerin reform niteliğinde gerçekleştirilmesi noktasında gerçekleştirilebilecek bir durumdur. Vergileme sisteminin istikrarı, vergileme süreçlerinin tabana yayılması, benimsenmesi, tam anlamıyla öğrenilmesi ve uygulanması noktasında önemli bir değişkendir. Dolayısıyla sık sık değişikliğe uğrayan bir vergi sisteminde, mükelleflerin bu sisteme uyum sağlamasına yönelik zaman maliyeti, sistemin etkinliği ve sürdürülebilirliği üzerinde olumsuz etkiye sahip olacaktır.

15. B Ters esneklik kuralına göre, mallar tüketim açısından bağımsız olduklarında vergi oranları fiyat esneklikleri ile ters orantılıdır. Başka bir deyişle nispeten esnekliği yüksek olan malın vergi oranının düşük olmasına Ramsey Kuralı adı verilmektedir.

Ramsey kuralına göre, etkinlik için malların aynı oranda vergilendirilmesi gerekmektedir. Buna göre etkin vergilendirme için esnekliği katı olan malların daha yüksek vergi oranlarından esnekliği düşük olan malların ise daha düşük vergi oranlarından vergilendirilmesi gerekmektedir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

16. A Laffer eğrisi, vergi oranlarının sıfır olması durumunda devletin herhangi bir vergisel gelir elde edemeyeceğini göstermektedir. Fakat, eğer vergi oranları %100'lük bir durumda bulunuyorsa o zaman devlet yine herhangi bir vergisel gelir elde edemeyecektir. Vergi hasılatını maksimize eden vergi oranı optimal vergi oranıdır. Optimal vergi oranına kadar vergi oranlarındaki artış gelir etkisine neden olurken, optimal vergi oranından sonraki her vergi oranı artışı ikame etkisi yaratacaktır.
17. B Verginin yansımaları, kanuni mükellefi tarafından ödenen bir verginin fiyat mekanizması aracılığı ile, kısmen veya tamamen üçüncü şahıslara aktarılmasıdır. Yansımaların aşamaları: Ödeme-Vurgu-Aktarma-Yerleşme
18. B Program kredileri, özellikle dış ödeme açıklarını gidermek ve ithalat için gerekli finansmanı sağlamak amaçlı ikili anlaşmalar çerçevesinde alınan kredilerdir. Yatırım için gerekli yedek parça, hammadde, yarı mamul ve mamul malların ithalatında kullanılır.
19. C Endeksli Tahviller: Enflasyonun tahvillerde nominal değeri aşındırması nedeniyle tahvil sahiplerinin zarara uğramalarını önlemek amacıyla çıkartılan bir tahvil türüdür. Bu tip tahvillerde, ana para, faiz ya da her ikisi altın, döviz, enflasyon gibi bir değer ölçüsüne bağlanarak, ödeme günü geldiğinde tahvilin değeri bu ölçülere göre saptanarak ödeme yapılır.
20. A Cari Verim = t dönemindeki kupon faizi / Tahvilin cari fiyatı
Cari Verim = 130 / 850
Cari Verim = 15,29 = 15,3
21. D İtfa süresi belirli borçlar, anapara ve faizin ödenme zamanının başlangıçta belli olduğu ve ödemenin bir plan dahilinde yapıldığı borçlardır. İtfa süresi belirli borçlarda vade zarfında faiz, vade sonunda da anapara ödemesi yapılarak borç kapatılır. Devlet, bazı durumlarda vadeye bağlı kalmaksızın borcun vadesi dolmadan da itfada bulunabilir. Borcun vadesi dolmadan önce itfada bulunulması, kamu borçlanma kâğıtlarının piyasadan satın alınması şeklinde olabileceği gibi, erken itfa şeklinde de olabilir.
22. E Başabaştan Yapılan Konversiyon (Basit Yöntem): Basit bir yöntemle borçların değiştirilmesi, konversiyonun başarıya ulaşma şartlarından biri olarak kabul edilir. Aksi takdirde alacaklılar yapılan teklifin içeriğini anlayamadıklarından ve eski ile yeni borç arasındaki farkı karşılayamadıklarından, teklife cevap vermeleri güçleşir. Bu yöntemde konversiyon, piyasada faiz oranının düşmeye başladığı dönemde başabaştan üstünde işlem gören tahvillerin, daha düşük faizli ve başabaştan ihraç olunacak tahvillerle değiştirilmesiyle gerçekleştirilir. Yani tahvilin üzerinde yazılı değerden yapılan konversiyondur.
23. C İç borçlanmada devlet, milli gelirin bir kısmını bireylerden, kamu veya özel kuruluşlardan alarak kendisine veya kendi denetimindeki başka bir yere aktarılmasını sağlar. İç borçlanma, ülke içinden yapılan bir borçlanma biçimidir. Ancak hangi borcun iç borç kabul edileceği konusunda literatürde tartışmalar vardır. Birinci tip kuramsal görüşe göre; bir devlet borcunun iç olabilmesi için temel ölçüt "uyruklu" ilkesidir. Buna göre, dünyanın neresinde olursa olsun devletin kendi vatandaşından aldığı borç, iç borç sayılmaktadır. Diğer görüşte ise; "borcun sağlandığı piyasanın uyruklu ilkesi" geçerlidir. Buna göre iç piyasalardan temin edilen borç iç borç, dış piyasalardan temin edilen borç ise dış borçtur.
24. B Bütçe kapatma yöntemlerinden yönetim dönemi (jestiyon) usulünde mali yıl içerisinde yapılan işlemler günü gününe ilgili yılın bütçe hesaplarına kaydedilir. Mali yıl sonunda yürürlük süresi dolan bütçeye ilişkin tüm işlemler durdurulur. Yeni mali yılda geçmiş yıllara ait giderler yapılmaz. Geçmiş dönemde tahakkuk etmiş olsa dahi tahsil edilen tüm gelirler yeni mali yıl hesaplarına kaydedilir. Yıl içerisinde kullanılmayan ödenekler iptal edilir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

25. E Performans Bütçe Sistemi: Kamu yönetimince, mali yıl için kendilerine ayrılan ödeneklerle amaçlarını gerçekleştirme derecelerini ortaya koyan; bu amaçla hizmet etkinliğini ve fayda-maliyet analizlerini esas alan bir bütçeleme sistemidir. Bu sayede eldeki kaynaklarla en çok hizmet çıktısı elde edilmeye çalışılmaktadır. Sonuç odaklı bir sistemdir.

Performans bütçe sisteminde, çeşitli kamu birimlerine ihtiyaç duydukları ödeneklerin tahsis edilmesinden çok; hedeflenen amaçların belirlenip bu hedeflere ne ölçüde ulaşıldığını gösterme çabası vardır. Bu sistemin temel özelliği, giderlerin kategorik olarak değil; fonksiyon, program, iş veya proje şekliyle sınıflandırılmasıdır. Örneğin, **fonksiyon**; eğitim, programlar; ilk, orta ve yükseköğretim; **işler**; öğretim, araştırma-inceleme ve yayın şeklinde düşünülür.

26. E Önceden İzin Alma İlkesi: Harcama ve gelir toplama yetkisinin yasama organınca, o dönem başlamadan önce bütçe kanunu ile yürütme organına verilmesi gerektiğini gösteren ilkedir.

27. C Orta vadeli program: Merkezî yönetim bütçesinin hazırlanma süreci, Cumhurbaşkanı tarafından en geç Eylül ayının ilk haftası sonuna kadar kalkınma planları, stratejik planlar ve genel ekonomik koşulların gerekleri doğrultusunda makro politikaları, ilkeleri, hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri, gelecek üç yıla ilişkin toplam gelir ve gider tahminlerini, bütçe dengesi ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içeren orta vadeli programın Resmî Gazete’de yayımlanması ile başlar.

28. D Yüklenmeye girişilmesi: Yüklenme, usulüne uygun olarak düzenlenmiş sözleşme esaslarına veya kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükmüne dayanılarak iş yaptırılması, mal veya hizmet alınması karşılığında geleceğe yönelik bir ödeme yükümlülüğüne girilmesidir. Bütçede yeterli ödeneği bulunmayan işler için yüklenmeye girilemez. Yüklenme süresi malî yılla sınırlıdır. Harcama yetkilileri, tahsis edilen ödenekler dahilinde yüklenmeye girebilirler. Yüklenmeye girilen tutara ait ödenekler saklı tutulur; başka iş yaptırılması, mal veya hizmet alınması için kullanılamaz.

29. A Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin her türlü taşınır ve taşınmazlarının satışına Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir. Satış bedelleri genel bütçeye gelir kaydedilir. Diğer kamu idarelerine ait taşınır ve taşınmazların elden çıkarılması kanunlarında ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen yetkili organlarının kararıyla mümkündür. Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin taşınmazlarından değeri her yıl merkezî yönetim bütçe kanununda belirtilen sınırın üzerinde olanlar, Cumhurbaşkanı kararıyla satılır.

30. C Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı

Kurumlar, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit ettikleri bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunursa, kazanç tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılır. Alım, satım, imalat ve inşaat işlemleri, kiralama ve kiraya verme işlemleri, ödünç para alınması ve verilmesi, ikramiye, ücret ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemler her hal ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirilir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

31. B 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre gider kabul edilmeyen ödemeler:

1. Teşebbüs sahibi ile eşinin ve çocuklarının işletmeden çektikleri paralar veya aynen aldıkları sair değerler
2. Teşebbüs sahibinin kendisine, eşine, küçük çocuklarına işletmeden ödenen aylıklar, ücretler, ikramiyeler, komisyonlar ve tazminatlar
3. Teşebbüs sahibinin işletmeye koyduğu sermaye için yürütülecek faizler
4. Teşebbüs sahibinin, eşinin ve küçük çocuklarının işletmede cari hesap veya diğer şekillerdeki alacakları üzerinden yürütülecek faizler
5. Teşebbüs sahibinin, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen bedel veya fiyatlar üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunması halinde, emsallere uygun bedel veya fiyatlar ile teşebbüs sahibince uygulanmış bedel veya fiyat arasındaki işletme aleyhine oluşan farklar işletmeden çekilmiş sayılır.
6. Her türlü para cezaları ve vergi cezaları ile teşebbüs sahibinin suçlarından doğan tazminatlar (Akitler ceza şartı olarak derpiş edilen tazminatlar, cezai mahiyette tazminat sayılmaz.)
7. Her türlü alkol ve alkollü içkiler ile tütün ve tütün mamullerine ait ilan ve reklam giderlerinin %50'si (0) (Cumhurbaşkanı, bu oranı %100'e kadar arttırmaya, sifıra kadar indirmeye yetkilidir.)
8. Kiralama yoluyla edinilen veya işletmede kayıtlı olan yat, kotra, tekne, sürat teknesi gibi motorlu deniz, uçak ve helikopter gibi hava taşıtlarından işletmenin esas faaliyet konusu ile ilgili olmayanların giderleri ile amortismanları
9. Kullanılan yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan işletmelerde, aşan kısma münhasır olmak üzere, yatırımın maliyetine eklenenler hariç, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'unu aşmamak üzere Cumhurbaşkanıınca kararlaştırılan kısmı
10. Basın yoluyla işlenen fiillerden veya radyo ve televizyon yayınlarından doğacak maddî ve manevî zararlardan dolayı ödenen tazminat giderleri
11. İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun kapsamında hakkında reklam yasağı uygulananlara verilen reklamların giderleri

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

32. B Genel bütçeli daireler dışında kalan ve istihkaktan kesinti yapmak durumunda bulunan daire ve müesseseler tarafından bir ay içinde kesilen damga vergisi, ertesi ayın 26. günü akşamına kadar ödemenin yapıldığı yer vergi dairesine bir beyanname ile bildirilir ve aynı gün akşamına kadar yatırılır.

33. A II nci derece usulsüzlükler:

1. Veraset ve intikal vergisi beyannamelerinin süresinin sonundan başlayarak belirtilen 15 günlük ek süre içinde verilmiş olması
2. Ekim ve sayım beyanlarının süresi içinde veya kanunda istenilen bilgileri ihtiva edecek doğru bir şekilde yapılmaması
3. Vergi kanunlarında yazılı bildirmelerin zamanında yapılmamış olması (işe başlamayı bildirmek hariç)
4. Vergi karnesinin süresinin sonundan başlayarak 15 gün geçtiği halde alınmamış olması
5. Tasdiki mecburi olan defterlerden herhangi birinin tasdik muamelesinin, süresinin sonundan başlayarak bir ay içinde yaptırılmış olması
6. Vergi beyannameleri, bildirimler, evrak ve vesikaların kanunen belli şekil ve muhteviyatı ve ekleri ile bunlarla ilgili olarak yapılan diğer düzenlemelere ilişkin hükümlere uyulmamış olması
7. Hesap veya muamelelerin doğruluk veya açıklığını bozmamak şartıyla bazı evrak ve vesikaların bulunmaması veya ibraz edilmemesi

34. E Uzlaşma ve vergi mahkemesinde dava açma:

Müddeti içinde uzlaşma talebinde bulunan mükellef veya ceza muhatabı uzlaşma talep ettiği vergi veya ceza için, ancak uzlaşma vaki olmadığı takdirde dava açma yoluna gidebilir.

Mükellef veya ceza muhatabı aynı vergi veya ceza için uzlaşma talebinden önce dava açmışsa dava, uzlaşma işleminin sonuca bağlanmasından önce vergi mahkemelerince incelenmez; herhangi bir sebeple incelenir ve karara bağlanırsa bu karar hükümsüz sayılır.

Uzlaşmanın vaki olması halinde mükellef, üzerinde uzlaşılan vergi ve cezaya (bunlardan birisi üzerinde uzlaşılmış olsa dahi her ikisine); adına sadece ceza kesilmiş bulunan, üzerinde uzlaşılan işbu cezaya karşı dava açamaz.

Uzlaşmanın vaki olmaması halinde mükellef veya ceza muhatabı; tarhedilen vergiye veya kesilen cezaya, uzlaşmanın vaki olmadığına dair tutanağın kendisine tebliğinden itibaren genel hükümler dairesinde ve yetkili vergi mahkemesi nezdinde dava açabilir. Bu takdirde, dava açma müddeti bitmiş veya 15 günden az kalmış ise bu müddet tutanağın tebliği tarihinden itibaren 15 gün olarak uzar.

35. D Borcun itfasında kullanılan kaynak vergi gelirleri olduğunda, vergiler kullanılabilir geliri azaltacağı için özel tüketim harcamalarını azaltacaktır.

38. D Transfer harcaması toplam talebin artırılmasında etkili bir yöntem olmakla birlikte bu harcamaların ekonomide cari harcamalar kadar etkili olabilmesi; yapılan karşılıksız transferlerin tekrar ekonomiye dönmesiyle mümkündür. Eğer fakirlere veya işsiz kalan bireylere yapılan transferler harcanmak yerine tasarrufa ayrılıyorsa harcamaların ekonomi üzerinde göstereceği etki düşük olacaktır.

36. B 1973 yılındaki Petrol Krizi'nin yanı sıra Avrupa ve Amerika'da şiddeti giderek artan ve enflasyonla birlikte gelen durgunluk ve işsizlik (stagflasyon), Keynesyen teoride öngörülen önlemlerin yeni durumlarda pek etkili olamayacağı gerçeğini ortaya çıkarmıştır. O yıllarda talebe dayalı maliye politikası önlemlerinin enflasyonu önlemediği hatta hızlandırdığı inancı yerleşmiştir. Bir tepki niteliğindeki görüşün sahibi olan M. Friedman'ın öncüsü olduğu Monetarizm, kamu kesiminin küçültülmesi, enflasyonla mücadele için kamu harcamalarının sınırlandırılması ve sıkı para politikası önlemleri ile gündeme gelmiştir. Monetaristlere, bir başka deyişle paracılar göre ekonomik yaşamı belirleyen temel faktör, parasal değişimlerdir ve para arzındaki bu değişimler toplam talebi, üretimi, istihdamı ve nihayet fiyatlar genel düzeyini etkiler.

MURAT YAYINLARI

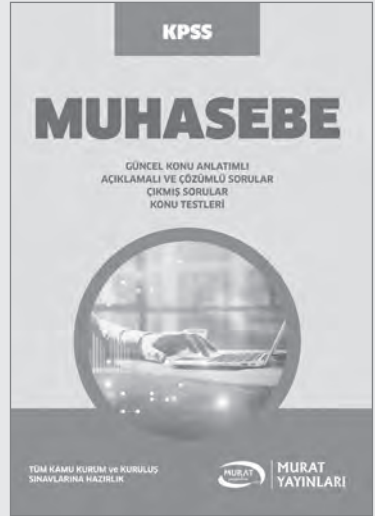
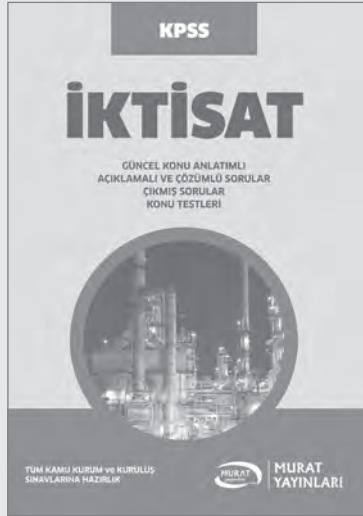
39. C Gelir vergisinin otomatik istikrar sağlayıcı özelliğinin daha etkin gerçekleşmesi için gerekli koşullar:

- Her çeşit kazancı vergilendiren genel vergi olması
- Artan oranlılık ve esneklik seviyesinin yüksek olması
- Muafiyet ve istisnaların kapsamının dar olması
- Mükelleflerin verginin en düşük gelir dilimlerinde bulunmaması
- Vergiden kaçınmanın az olması
- Verginin tahsil edilme süresinin az olduğu kaynakta kesme yöntemi gibi yöntemlerin tercih edilmesi

37. B Maliyet enflasyonu, enflasyonun üretim maliyetindeki artışa bağlı olarak ortaya çıkmasıdır. Emek, hammadde ve ara malları gibi girdilerin fiyatındaki artışlar üretim maliyetini artırır, bu da talep faktöründen ayrı olarak ekonomide genel bir fiyat artışı başlatır. Bu tür enflasyona örnek olarak, petrol fiyatlarında görülen hızlı artışlar, döviz kurlarındaki yükselme dolayısıyla yabancı girdilerin pahalılaşması ve sendikaların işçi ücretlerine verimlilik artışlarının üzerinde yaptıkları zamlar vs. gösterilir.

MURAT YAYINLARI

40. C Kamu harcamaları, deflasyonla mücadele için en etkin araçlardan birisidir. Bu durumun sebebi kamu harcamalarının çarpan etkisiyle kendisinden daha fazla harcama artışı ve dolayısıyla toplam talep artışı meydana getirmesidir. Deflasyon dönemlerindeki en önemli sorunlardan birisi milli gelir ve istihdam seviyelerindeki düşüştür. Kamu kesimi harcama gerçekleştirerek, satın alma gücünü hanehalkı ve firmalara aktarır ve milli gelir düzeyi ve istihdamdaki düşüş azalır.

COPYRIGHT © MURAT YAYINLARI LTD. ŞTİ.

Deneme Sınavının her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, deneme sınavlarının tamamen veya bir kısmının Murat Yayınları Ltd. Şti.'nin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve deneme sınavlarının hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş demektir.

Öneri ve bilgi için; 0312 231 31 21
www.muratyayinlari.com
facebook.com/muratyayincilik
dizgi@muratyayinlari.com